

[Indenrigsministeren.]

rette i Løbet af Efteraaret, og som pr. 1. Januar normalt plejer at svare til en Lejlighedsproduktion paa 10 000 Lejligheder, ikke var til Stede.

Som Følge af de forbedrede Materialetilførsler har der imidlertid været en stadig Stigning i Igangsætningen af Nybyggeri. Sammenligner man Tallene for Igangsætningen m. v. i August 1946 med Tallene for August 1939, har man følgende: de beregnede Tal for hele Landet, altsaa for det under Udførelse værende Byggeri, var ved Slutningen af August Maaned 1946 16 400 Lejligheder, medens de i August Maaned 1939 var 18 600.

Det vil deraf ses, at der faktisk er et meget stort Antal Lejligheder under Arbejde, naar man sammenligner med normale Forhold. Problemet i Dag er derfor i første Række at sikre, at Produktionstiden forkortes, hvilket maa ske ved at Materialer og Arbejdskraft i størst muligt Omfang sikres Nybyggeriet. Hertil vil en eventuel Gennemførelse af Byggeudvalgets Forslag af 19. November 1946 til en Skærpelse af Materialereguleringen formentlig bidrage.

Med Hensyn til Færdiggørelse af Lejligheder er Forholdet det, at der i 1945 blev fuldført 8 412 Lejligheder og i første Halvdel af 1946 er fuldført 4 146. Hvad særlig angaar Hovedstaden, kan jeg oplyse, at der i Tiden fra 1. Januar 1946 til 1. Oktober samme Aar er fuldført ca. 1 200 Lejligheder. Jeg kan altsaa sige det saadan, at selv om man ikke kan paastaa, at et overordentlig stort Antal Lejligheder er blevet færdiggjort, er der dog særdeles mange Lejligheder under Opførelse.

Det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen hæfter sig i øvrigt særlig ved de Ulemper, som han mener følger med Støttelovgivningen, og som Eksempel herpaa nævner han en Mand, der har modtaget Laan og efter nogen Tids Forløb tilbagebetaler det for, som det ærede Medlem siger, at kunne sætte Huslejen op. Jeg vil gerne spørge: Hvorfra ved det ærede Medlem egentlig, at det netop var derfor, at vedkommende tilbagebetale Laanet? Det er vist Henrik Ibsen, der siger et Sted: „Man skal ej granske Hjerter eller Nyre, det er ej Hverv for Støv, men for dets Styrrer“! Jeg henstiller, at det ærede Medlem ogsaa lader være med det i dette Tilfælde, men i øvrigt erkender jeg, at det bedste maa være saadan, at den Mand, der har optaget et Laan, ogsaa skal kunne frigøre sig for det. Er der saa fulgt særlige Fordele med dette Laans Optagelse, maa de naturligvis kvitteres, men i øvrigt:

hvilke særlige Fordele skulde der følge med at have optaget et Statslaan? Det ærede Medlem vil nemlig ikke kunne paastaa, at dette at have faaet et Statslaan skulde favorisere nogen f. Eks. i Retning af lettere at kunne faa Materiale. Den Tankegang, som jeg her har været inde paa, venter jeg ikke, at det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen vil forstaa. Hvad han vil, er, sagt med hans egne Ord — jeg beder om Tilladelse til dette korte Citat —:

„Alt Boligbyggeri bør hvile i Boligstøtteloven, saaledes at private Selskaber saavel som sociale og Kommuner er forpligtet til at modtage Statslaan og underkaste sig en permanent Lejekontrol.“

Hvordan det skal gaa med den enkelte private Mand, der for egne Penge ønsker at bygge et Hus, om han ogsaa skal søge Statslaan, eller om han — og det er vel det, man nærmest maa tro — i det hele taget skal være forment at bygge, ved jeg ikke, men jeg ved, at til en saadan Ordning rækker jeg ikke Haand. Jeg har ofte sagt det og skal gerne sige det igen, at skal vi komme ud af de nuværende Vanskeligheder, saa maa alle Kræfter sættes ind. Vi maa have Gang i det statsstøttede Byggeri, men vi maa ogsaa søge at holde det private Byggeri i Gang. Viser det sig saa, at man fra enkelte Sider udnytter Situationen, ja, saa maa der, naar Beviser derfor foreligger, paa den ene eller anden Maade skrives ind derimod, men det maa aldrig ske paa en saadan Maade, at man kvæler det private Initiativ, den private Foretagsomhed paa dette Omraade.

Det har vi simpelt hen rent boligmæssigt ikke Raad til. Det er jo nemlig ikke saadan, at det private Byggeri ingenting betyder. Jeg har bedt om at faa nogle Oplysninger i saa Henseende og har faaet at vide, at af alt i dette Øjeblik igangværende Byggeri er 47,1 pCt. sat i Gang af private, og ca. 66 pCt. deraf er sat i Gang uden offentlig Støtte, nemlig 33,2 pCt. af hele det samlede Byggeri. Til Sammenligning kan siges, at kun 31,5 pCt. af hele det igangværende Byggeri er sat i Gang af Byggeselskaber, og 21,4 pCt. er sat i Gang af Kommuner. Jeg vil altsaa hævde, at vi ikke rent boligmæssigt set har Raad til at se bort fra det private Initiativ, og jeg synes egentlig, at det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen paa daarlig Maade plejer de Interesser, som han som Lejerrepræsentant er sat til at varetage, hvis han gør det.

Det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen har omtalt Forsamlingshusene, og jeg indrømmer paa Grundlag af mangeaarige Rejser rundt omkring til disse, at Forholdene